

Apărarea Națională

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NATIONALE CRESTINE

Director:
Dr. DIONISIU BENEÀ
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Ared, strada Vicențiu Babeș No. 6.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea”.
„Vom lovi de-o potrivă în Jidau parazitar și în România necinstit
și înstrănat.”

Apărare sub conducerea unui Comitet.
ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari și muncitori — Lei 160
Pentru intelectuali — Lei 200
Pentru Instituții și fabrici — Lei 500

Banul public trebuie considerat sacru

de general OCTAV BOIAN

*„Unde ești tu Tepeș Vodă
să-mi trogi în frapă pe tâlhari,
începând cu cei mai mari!*

Cam de 10 ani încocace, cîtesc mereu în presă: Jafurile, hoții, traficările, delapidările și risipa desmățată care fără răgaz, fără rușine și mal cu seamă fără frică se dau asupra „Banului public”!... și mă cuprindă groza, indignarea, scârba, desnădejdia și revolta!... Si dacă aș ști că am imitatori, aş pune mâna pe revolver și aş trage!... Aș trage în cei vinovați, căci numai aşa cred că ar înceta această decadență și dezordine administrativă care năruie moralul național și duce Neamul și Tara spre prăpastie și spre ruină.

*

Prin această Filipică nu iau la ochi pe găinarii și potlogarii cari au o educație inferioară, căci față de aceștia — cari ciupesc câteva mil de lei —, s'au găsit filozofi și legislatori, cari le atenuiază micșorează vinovăția și le suspendă pedeapsa când faptul a fost provocat de nevoli inexorabile, în plus, delictele lor mărunte nepuțând face breșe goluri mari în bugetul statului și neavând urmări grave — căci banii ciupiți de această categorie de funcționari mănuitorii de bani și de materiale cheltuindu-se în țară, paguba pricinuită de aceștia nu se resimte, și afară de aceasta, mulți din cei dovediți plătesc tot ce au furat, și pentru acest cuvânt, vizez în special categoria vinovaților suspuși.

Cu căt acești vinovați sunt mai sus cocoțați pe treptele erarhiei funcționarilor de stat, cu atât ei sunt în măsură să delapideze, să traficheze, să păgubească sau să risipească dintr'un condel mai

multe zeci și suțe de milioane; din care milioane, numai o parte intră în gușa lor, iar cea mai mare parte rămânând dincolo de graniță, reperele acestor furători se resfârâng asupra stărilor economice a țării, a finanțelor, căt și asupra traiului poporului! Si de aceia, marii vinovați de furturi meșteșugite — deobicei fără miros și fără urme evidente —, trebuie scoși afară din categoria potlogarilor odișnuiți și judecați după un cod special că trădători de patrie și ca sperjuri să-i condamne la recluziune și muncă silnică completată cu confiscarea întregei averi și cu descerătenirea pe toată viața.

Funcționarul păcătos care fură pe orice cale și în chip meșteșugit din banul public, — din bani cel sacru — este mult mai vinovat, mai criminal, mai laș și mai mășav decât acela care fură în codru sau la drumul mare, sau decât acela care prin efracție își bagă mâinile în o cassă de bani.

Hoțul vulgar sau banditul de meserie știe bine că la orice operație riscă să întâlnească o rezistență, riscă să-și piardă viața: el știe că prins sau dovedit își va pierde libertatea căt și fructul operației; pe când hoțul delicat nu riscă pielea, iar căt privește pedeapsa, el știe că dacă va fi dovedit are mai dinainte pregătite mijloace de apărare, a căror gamă este fără de sfârșit, și chiar dovedit și condamnat, va căpăta o pedeapsă aşa de mică că-i va rămâne destul timp să ducă o viață veselă și îmbelșugată cu miliioanele furate, căci...aşa vreau

legile blajinelor noastre Români, unde numai necinstea, ticălia, peversitatea și minciuna își găsesc rostul.

*
Hoții vulgari sau banditismele prin violență îmi par mai cavaleriști, și că așa este, o dovedesc baladele, poezia populară și romanele care cântă și glorifică forță, abilitatea, îndrăzneala curajul și disprețul de moarte a unui Grozea, a unui Kir-Toacă, a unui Petraru, a unui Mihai-Haiducu, a unui Pantelimon sau Terente. Asemenea bandiți au avut — cel puțin în trecut — cinstea să treacă printre eroii populari, mai cu seamă atunci când unii dintre ei jughinau pe opresorii poporului, sau jupulau pe lipitorile bietului popor, — lipitori cari în ziua de acum deși naționale sunt mult mai vorace ca cele de altădată.

*
Un ministru modern sau un înalt funcționar când fură, nu fură cu labele și cu cuțitul în dinți, ca un bandit de rând, el fură din condei, el fură în mod laș cu acte în regulă, el nu se expune, el fură ajutat de o bandă organizată cu care lucrează în umbră — cu banda din opoziție — alătura de o șleahtă de samsari naționali și internaționali recrutați din scârba societății. Un domn ministru când fură, nu are frică că va primi un ciomag în cap sau un glonț în frunte, căci el fură cu delicateță și având în juru-i un complect serviciu de siguranță!... Si pentru aceste argumente, calific hoția unui ministru sau a unui funcționar mai lașă, mai scârboasă, mai mășavă, mai parșivă, mai păcătoasă și mai vinovată ca ori și care crimă de stat.

*
Banul public este al tuturor cetățenilor, și toți au datoria să-l străjuiască prin toate mijloacele; iar când un funcționar de stat îl fură sau îl risipește prin o rea

întrebunțare sau prin o proastă administrație, ori care din cetățenii acestei țări trebuie să se considere ca direct furat și ca atare, are dreptul să scuipe în obrazul hoțului, să-i lege bolovanul de gât și să-l asvârle ca pe un hoit în mociră cea mai puturoasă.

De acea, am rămas încremenit mai deunăzi când o afacere de jaf fiind dezbatută dela tribuna parlamentului, s'a găsit printre politicienii deputați care să ia apărarea învinovățitului, declarându-se prin acest gest, co-părță și solidar la vinovăția celui învinut! Dacă am fi ajuns la un grad de moralitate apreciabil, nimeni dintr-o cetățeană acestei țări nu ar trebui să ia apărarea unui bănit de furt, de risipa sau de reaua administrație a Banului public, nici chiar avocații care trăesc din mera lor.

Mulți mai în măsură ca mine strigă că: Situația țării este gravă, disperată chiar, căci impozitele cresc din trimestru în trimestru, furturile, jafurile, traficările nu mai conțină; comisiile prin străinătate nu se mai sfârșesc; abuzurile cu cheltuelile de voiajuri de agrement prin America, Spania și chiar în Maroc a diferitelor persoane ce nu au nici un rol nu mai încetează; automobilele oficioase în loc să se reducă s'au îmulțit, iar materialul să a primește cu tipuri mai luxoase și cu mărci de „Hors-concours”.

Speranțele pe care bietul popor — naiv din fire — le puse în meșterii demagogi cari mai erau strigă ca broaștele pe timp de secată: „Dați-ne Puterea! Dați-ne Puterea!... — acele speranțe s'au spulberat, căci în loc de legi draconice care să pună rânduială în țară, întronând cinstea, ne-au venit cu risipa și goana pentru satisfacția vanităților și umplerea stomacurilor!... Aferim!!

GENERAL OCTAV BOIAN

Manual de Demagogie

sau

Cum pot ajunge și eu în sfârșit Minister?

de: Remulus Damian.

(Continuare.)

Impărțirea poporului din punct de vedere al Demagogilor.

Din cele descrise până aci am văzut că Demagogul neavând nevoie numai de o singură categorie de alegători, și că din această cauză acțiunea sa trebuie potrivită cu dorințele auditorului cărui se adresează, împărțirea poporului în categorii, ce îl procură maximul de profit în alegeri generale electorale, e indispensabilă. Bi-

ne înțeles că această împărțire nu poate fi făcută nici din punct de vedere istoric nici din considerații geografice. Totușu nu e același lucru dacă să adreseză Ardenilor, sau Basarabenilor, sau celor din vechiul Regat sau Dobrogea. Dorințele, necazurile și nevoile acestor diferențe unele de celelalte, ba în unele cazuri putându-se chiar ciocni, Demagogul e silnit și croi speciale metode de prostirea poporului și speciale arme de minciuni și făgăduințe, pe care apoi le va utiliza în conformitate cu interesele localnice a cărărei sau cutărei categorii de alegători, violând sau modificând chiar în fața auditorului programul scris al partidului din care face parte. Bine înțeles dacă î-se cere această violare

sau modificare, pe care o va executa cu atâtă mai vîrtoș că nici el nu cunoaște programul, necum a-l înțelege și să interprete, și mai ales că nimeni nu-l obligă să respectă când e vorba de a minți și înșela pe alegători în vederea obținerii voturilor.

Partidul liberal, de sub conducerea încăpăținătorului Vintilă Brătianu și a vestitului fabricant de promisiuni I. G. Duca, își desvoltă activitatea de preferință în cercurile:

- a) Marii capitaliști, jidani și creștini
- b) Comercianți și industriași cu greutate
- c) Proprietari
- d) Lăbri profesioniști (Profesori, medici, avocați, ingineri etc.)
- e) Funcționari publici

f) Tânără (de simplă formă)

g) Mici comercianți și industriași (numai de nevoie)

h) Muncitori manuali (deosemenea numai de nevoie)

Iată coloritul tablou de activitate politică a liberalilor, pe care îl cunoaștem dela întregirea României în horele sale naționale și firești, și cercurile în care să manifestă aparatul de afaceri comercial-politice a partidului, la cărma țării sau în opozitie, în afară de ultimele trei categorii de cetățeni pe care liberalii nu îl pot suferi, dar a căror voturi totuși le câștigă în alegeri, — fie că votează cu ei sau nu, — prin cunoscute furturi de urme, falsificare de voturi și prin votarea morților din morminte, de căte două, sau

Statutul »Tineretului L. A. N. C.«

Introducere

„Tineretul L. A. N. C.” e o Asociație de suflete generoase și iubitoare de Neam, care își, cu un căduros avânt, în contra *Primediei jidănești*, — și pe care se reazemă, cu deplină încdere, „Liga Apărării Naționale Creștine”.

Făcând parte din Ligă, Asociația „Tineretul” trebuie să-și primească organizația de la Șefii Ligei, — cari îi trimit „Statutul”.

* * *

Inainte de toate, Membrii acestei Asociații trebuie să înțeleagă două lucruri de o importanță capitală:

I. — „Tineretul L. A. N. C.”, fiind recrutat din *Intelectualitatea aleasă a Nației*, — e chemat să alcătuiască Corpul profesoral al Ligei și să constituie un fel de Școală Normală, făcând parte din Ligă, — adică din „*Școala cea mare și sfântă a Naționalismului și a Creștinismului*”.

„Tineretul” trebuie deci să fie, în acelaș timp, *naționalist și creștin*.

II. — „Tineretul L. A. N. C.” mai trebuie să fie organizat ca o Oaste bine disciplinată — care „execută fără să discute”, ordinele Căpelenilor ei.

Astfel „Tineretul” nu se va ocupa decât de *Invățământul național și creștin al Maselor Poporului Român*, — și va evita ori-ce discuție, mai ales cu *caracter politic de Partid*.

STATUT

I. — Recrutarea Membrilor.

Articolul I. — „Asociația Tineretului L. A. N. C.” se compune din *Studenți* tuturor Universităților, — din *Elevii* tuturor Școalelor superioare, — precum și din toții *Tirații* cari își au terminat studiile și se îndeletnicește cu vre-o profesie oare-care.

Studentele din Universități și din Școalele superioare, formează *Secții feminine ale Tineretului L. A. N. C.*

Art. 2. — Numărul Membrilor e nelimitat.

Art. 3. — Elevii din Școlile secundare, ce voiesc să facă parte din Asociație, formează *Secții de educație*, deosebite.

Aceste Secții sunt conduse de Membrii „Tineretului L. A. N. C.”, — delegați *ad hoc de Centru*, — cari sunt *obligați* să alcătuiască, din elevii recruiți în Școalele secundare, „*Frății de Cruce*”, și să le educe în spiritul Ligei.

Iar când elevii vor intra în Universitate, ei vor deveni de drept Membrii activi ai „Tineretului L. A. N. C.”

II. Organizația.

Art. 4. — „Tineretul L. A. N. C.” se compune din *Secții*. O Secție reprezintă *un an de studiu*.

Ea e condusă de un *Şef*, sau *Președinte*, — ce e ales, pentru un an, de camarazi lui, — și e numit de *Centru*, după prealabilă cercetare.

Președintele e ajutat de doi Vice-președinți, care îl pot înlocui în caz de boală, — și de un *Secretar*, care întocmește un registru cu numele Membrilor înscriși. Acest registru va servi și în anul următor, când va fi predat noului *Secretar*.

Art. 5. — O Secție comunică, prin Președintele ei, cu alte Secții și cu *Şefii imediat superiori* (Decan, Rector) ai Organizației, — iar, prin acești din urmă, cu *Centrul*.

Art. 6. — Alegerea Președintelui și a Comitetului Secției se face prin bună-înțelegere și prin aclamație.

Și numai în cazul excepțional, când doi Membrii, de aceeași valoare, candidață pentru un acelaș loc și nu ajung să se înțeleagă, alegerea se face din oficiu, de *Centru*, — după o anchetă, cu ascultarea părților adverse.

Art. 7. — „*Secțiile feminine* și „*Secțiile de educație*” au o Organizație analoagă cu a Secțiilor „Tineretului L. A. N. C.”.

Ele se pun în legătură cu *Centrul* prin Inspectoratul respectiv.

III. — Gradele ierarhice.

Art. 8. — Cum într-o Facultate, sau într-o Școală Superioară, sunt mai mulți ani de studii și deci mai multe Secții, Președinții

acestor Secții formează împreună „Consiliul” Facultăței sau al Școalei Superioare.

Ei se întrunesc și aleg, dintre ei, tot prin aclamație, pe cel mai capabil, — care e numit, de *Centru*, „*Decan*”, și care reprezintă Facultatea sau Școala respectivă.

Și cum o Universitate e compusă din mai multe Facultăți Decanii acestor Facultăți se întrunesc, cu cei ale Școalelor superioare, și formează „*Senatul Universităței*”.

Ei aleg dintre ei, iarăși prin aclamație, pe cel mai calificat, — care e numit, de *Centru*, „*Rector*” și care reprezintă întreaga Organizație a „*Tineretului*” dintr-o localitate universitară.

Astfel, Organizațiile din București, Iași, Cluj, Timișoara, Arad, Chișinău, etc., au fie-care căte un Rector al „*Tineretului*”.

Art. 9. — Singuri Rectorii și Decanii sunt în legătură directă, cu *Centrul*.

Prin Decani, *Centrul* astă cum lucrează secțiile, — acordă diferitele grade ierarhice, — și e pus în cunoștință de contestații ivite la alegerile Președinților și Comitetelor Secțiilor.

Art. 10. — Pentru conducerea „*Tineretul L. A. N. C.*”, *Centrul* utilizează un Comitet de Inspectie compus din Membrii titrați, — care fac parte din „*Marele Consiliu al Ligei*”, — și cărora le dă *delegații speciale*, pentru ca să inspecteze activitatea Asociației în diverse direcții.

Astfel, unul din acești delegați e înșarcinat cu îndeplinirea publicării ziarului, revistei, broșurilor, manifestelor;

altul, cu inspecția îndatoririle religioase;

al 3-lea, cu activarea propagandei în Țară;

al 4-lea, cu propaganda din Străinătate și cu stabilirea de legături între „*Tineret*” și Organizațiile similare din diferite Țări;

al 5-lea, cu inspecția activităței „*Secțiilor feminine*”;

al 6-lea, cu inspecția activităței „*Secțiilor de educație*”;

al 7-lea, cu inspecția excursiilor, a sporturilor, etc..

Toate Organizațiile Universităților, ale Facultăților și ale Școalelor superioare, — precum și aceea a Comitetului de Inspectoratori, — sunt puse sub supravegherea directă al *Centrului*, — care lucrează printr'un Delegat general.

IV. — Îndatoririle naționale ale membrilor.

Art. 11. — Membrii „*Tineretului L. A. N. C.*”, fiind toți Școli, au două feluri de îndatoriri, — după cum ei se află în perioada școlară a anului sau în *timpul vacanților*.

A. — În perioada școlară, Membrii au o obligație primordială: — aceea dă se instrui, pentru ca să devie, mai târziu, Maeștri în Profesia pe care o vor îmbrățișa și să fie astfel Factorii Progresului civilizator, de care Nația are o nemăsurată nevoie.

Prin urmare, în această perioadă, ei trebuie să nu se ocupe decât de Invățătură.

Totuși, în cursul anului școlar, ei pot contribui la răspândirea, printre Camarazi a „*Doctrinei L. A. N. C.*”, — făcând pe acești să citească publicațiile de propagandă scrise de Conducătorii Ligei, — publicații ce se pot procura la *Centru*.

B. — Vacanțile constituiesc o adevărată epocă de activitate a „*Tineretului L. A. N. C.*”.

În timpul Vacanților, Membrii devin *Apostolii propagatori ai Doctrinei naționale* cu zice, — pe care trebuie să o împărtășească cu profunzime, în propria lor familii, — printre cunoșcuți — și printre necunoșcuți, pe care întâmplătorii îi întâlnesc în cale.

Ei trebuie să se întrecă, care mai de care, să facă cât mai mulți aderenți Ligei, — și să înființeze cât mai multe „*Frății*”, din persoane neînscrise în Ligă.

Și cum mulți dintre dânsii sunt din orașele de Provincie, sau locuiesc chiar la Țară, ei trebuie să întocmească fiecare o serie de Conferințe sau Șezători, cu sau fără Serbări, — dar înțând în tot d'aura seama de perceptele *Moralei Creștine*, — în care să dea cîlire unor fragmente din publicațiile susmenționate, — și în urmă să le deslușească verbal auditorilor.

Dar, pentru ca să fie apă și a îndeplini acest înalt scop, ei trebuie, mai întâi să citească să recitească și să mediteze aceste publicații, — căci un profesor nu poate să explice clar elevilor lui decât *Adevăruri*, asupra cărora el a căptătat, prin studiu, o convingere deplină și nestrămutată.

(va urma)

trei ori, — cum ordonă interesele partidului prin ministru de interne, dacă partidul e la cîrma țării.

Un alt sistem demagogic-politic al liberalilor e că ei cointeresează în afacerile lor comercial-politice până și persoane de tot, sus puse

Partidul poporului, de sub conducerea d-lui general Averescu, cu popularitatea de: „*Post-ai lele când ai fost*”, *deoarece a mânâncat-o buzunarele veșnic sparte a foștilor miniștri*, așa că azi a mal rămas numai coada ciumată de care fugă toată lumea, preferă cercurile următoare:

a) Plugari cu vază
b) Proprietari (după împrejurări)
c) Liber profesioniști (pe toti dorinții de a parveni)

d) Mici funcționari publici (în vedea de a înlătui pe cel din licele liberalilor)
e) Mici comercianți, industriași și muncitori (de nevoie)

j) Fabricanți și industriași jidani (în vederea căstigării de ros ciolane)

Averescanii cîrmuind din mîna liberalilor, până acumă, deși se declară, în fața cetățenilor contra lor, în taină sunt oamenii liberalilor și mergând cu aceștia mână în mână în chestiuni de exploatarea avuților țăril și ale poporului, — cu foarte mici și nefusemne exceptii, — ei au același vină pentru săracirea cetățenilor și sunt tot așa de responsabili pentru hoții și jafurile ce s'au comis în veniturile Statului.

Toată cîrmuirea averescanilor de până acumă a fost o deghezată continuitate

si foloase personale. Din aceste motive numărul cel mai mare al dorinților de a parveni și grosul aventurierilor politici ni-l-a dat până acumă partidul poporului.

Lascierea la averescan se face fără greutăți și tot ce să cere candidatului e ca să fie doar din locul de origine și să aibă la spate un sac mare de laude pentru șef și adjutanții din imediata sa apropiere. Invățăturile de făgăduile, manipularea miniciugilor, diriguirea înșelăciunilor, conducerea bătăilor în alegeri generale electorale și toate celelalte acțiuni demagogice le învață în practică dela mai mari săi, pe nesimțite și pe neștiute, dacă se știe învăță și dacă e gata oricărând a considera conștiința sa și caracterul său ca marfă de vânzare și de cumpărare pentru un blid de linte, dela superiori.

(va urma)

Otrăvitorii cu spirt metilic condamnați.

On. noștril cetitori își aduc desigur aminte de nenumăratele cazuri de moarte; români creștini omorâți de jidani prin rachia-otravă numită spirt metilic. După numele spuscat al comercianților și după cel al nenorociților de morți poate oricine să vadă cine sunt otrăvitorii și cine sunt otrăvii. Să aci arătăm numai pe acesta, în a căror procese s'a adus o sentință din partea Tribunalului, cei mulți vor urma.

Iată-i:

Tribunalul Ilfov s. II. a condamnat:

1. — pe comerciantul H. Haimsohn și H. Schader care au vândut pe piață alcoolul metilic, la căte 18 luni închisoare corecțională (adică la maximumul pedepsii prevăzute în textul art. 248 c. p. ce li s'a aplicat: omor prin imprudență;

2. — pe vânzătorul Marcu Kohn, care a plasat alcoolul metilic disperților și rachierilor amatori, la 8 luni închisoare;

3. — pe depozitarul (de vinuri și rachiuri) Paul Altersohn, proprietarul firmei „Viile Românești”, cel care a furnizat metilic, căuzând astfel moartea unor consumatori, la o lună închisoare;

4. — Pe Gervais Cuegnet, co-administratorul firmei „Bresson”, din produsele metilizate ale căreia s'a tras moartea lui C. Rădulescu și V. Vătan, la 20 mil lei amendă.

5. — pe Georges Lichiardopol co-administratorul aceleiaș firme „Bresson”, la 3 luni închisoare;

6. — pe Costică Brătulescu (zis de bunăseamă Braunstein) rachier în calea Griviței, care a fabricat rom cu alcool metilic și a cauzat astfel moartea victimelor Pleban și Vescan, la 20 mil lei amendă.

Osebit, tribunalul a mai obligat pe primii trei să plătească solidar cu administratorii firmei „Bresson” — jupânil Cuegnet și Lichiardopol — următoarele despăgubiri: lei 400 mii familiei victimei C. Rădulescu; lei 100 mii familiei victimei Vătan, lei 50 mii familiei victimei Giovanni Pranzini și lei 200 mii familiei victimei Piraire.

A mai obligat pe inculpatul Costică Braunstein să plătească suma de căte 100 mii lei familiilor victimelor Pleban și Vescan cu titlu de despăgubiri.

Să în sfârșit, a îndatorat pe primii doi inculpați Schader și Haimsohn, să restituie firmei „Bresson” prețul încasat pentru furnitura de alcool otrăvitor.

Noi nu suntem mulțumiți cu pedepsele primele, fiindcă viața unui creștin nu se poate răscumpăra cu câteva zeci sau sute de de mii din banii lui Iuda și nici cu câteva luni închisoare, ci credem că ar fi o pedeapsă exemplară și binemeritată să li se confiște averile până la a 9 spăță și să fie trași în țapă, ori în streang nu cap pentru cap, ci cel puțin zece jidani pentru un creștin, căci fiecare viață și picătură de sânge de creștin trebuie răzbunată, altcum nu vor înceta fii lui Iuda nici odată cu uciderile!

„Cumpărăți dela creștini“.

Ce scria la 1893 I. Russu-Sîrianu despre pericolul jidovesc. — „Dacă ţinem ca neamul nostru să nu ajungă de plâns, ca satele noastre să nu fie copleșite de niște ființe ce ne sug numai, să nu ne facem de lucru cu jidani!“.

Răsfoind câteva colecții de ziar vechi, am dat și peste aceste șire ale lui I. Russu-Sîrianu, — marele luptător naționalist de pe vremuri, originar din județul nostru și unul dintre cei mai străi și ziaristi poporali din Ardeal, — publicate în „Foaia Poporului” din Sibiu, Nr. 4 An. I, din 24 Ian. 1893.

Din ele reiese clar, că I. Russu-Sîrianu, care ajunsese la 1905 în dieta dela Budapesta ca deputat ales în cercul Chișineului, prevedea, acum 36 de ani, marele pericol al răspândirii jidauilor la sate, pericol de care, azi, singură L. A. N. C. se mai preocupă serios și insistenț (cu străduință).

Iată ce scria I. Russu-Sîrianu la 1893, sub titlul de mai sus:

„Stăpâni pe un pământ suntem atunci, când nu îl locuim și munca numai, dar când rodul muncii noastre ne îmbogățește pe noi, iar nu în hambarul străinilor.

Dacă ar fi să judecăm după numărul mare al sufletelor românești ce populează plaiurile ardeleni și ale Tării Uugurești, noi Români am fi stăpâni pe multe ogoare, dealuri și păduri. De sus, din Maramureș de alungul munților Carpați, până la întâlnirea Crișurilor pe câmpia Tării Uugurești, grădul românesc se aude pretutindeni și satele toate ale noastre sunt.

Căci dintre noi nu sunt robii însă pământului al cărui stăpâni se numesc! Pentru că rob e este, când o parte covârșitoare a muncii noastre pentru alții se face: pe de o parte să îndeplinești cerințelor grele ale stăpânilor, pe de altă parte să îmbogățim lăstările străine ce s'au pripășit printre noi. În locul întâi pe jidani.

Să ne gândim numai cu toții și să ne întrebăm.

De când ne știm, căci jidani au intrat în satele noastre, căci din el n'au venit cu flueriță, adunând sdrente, iar azi au case mari și împrumută bani la sute de săteni?

Scriitorul acestor rânduri este dintr-o comună mare și bogată românească (Sîria, N. R.) Pe când eram copil abia 2-3 jidani se găseau în sat. Uou aduna piei, altul ținea o ducheană, iar al treilea ca val de el: venise în sat cu o teleagă trasă de un cal orb. Azi, tustrel sunt bogătani. Unul a ajuns chiar primar ales din partea Uugurilor, — iar alături de ei mai trăesc vre-o 30 familii jidănești. Ce va fi peste 10-15 ani? Un culb însăși-mântător de lipitori, ce au să sugă puterea Comunei, dacă nu se vor lăsa măsori de cu vreme. (Acestă prezicere s'a adeverit, pentru că în viitor cel mai mare proprietari de vîl au ajuns a fi jidani N. R.)

Să cum s'au îmbogățit acești jidani! Săm cu toții, deoarece în toate părțile ei lucrează în același chip. Au deschis ducheană în căte o casă românească. Chie nu plăteau. N'aveau de unde. Dădeau numai în schimb Românilui, stăpân al casei, chibrituri, lumânări, săpun, rachiul, usoare pentru car și alte de acestea. Sătenii veniau să cumpere la jupânil lîngă ori Avram, deoarece „jupânil” stătea în casa unui Român și se arăta om de treabă: *le dădea pe așteptare*. Pentru o cutie de chibrituri nu le lăsa chiar în vară, decât un clocan (stiulete) de porumb (cucuruz), pentru o lumânare 2-3 cocleni de porumb pentru, un lîtră de rachiul jumătate de sac. Iarna fiind lungă, se aprind multe chibrituri și ad multe lumânări și chiar rachiul se bea nu numai în vreme de lucru ci și ca să treacă vremea. Așa, că, pe când venia toamna culesul viilor și al porumbului, fiecare duchenar jidan

Pagini din trecut.

își avea o listă întreagă de datornici. Să fiindcă Români sunt cinstiți, plătesc. Intâiul sac de grâu merge duchenarului. Struguri cei mai frumoși tot lui. Mustul îl lăua numai după ce a fierit, iar porumbul îl alegea 2-3 saci, adesea chiar mai mult, și ce e mai frumos.

Ei, dar „jupânil” a dat pe așteptare Româniul a cumpărat fără bani și se știe că marfa pe așteptare se plătește înzecit.

Iar fiindcă „jupânlui” îl mergea bine, nenea Toader, ori cum îl chema trăia și el mai cu puțină grija. Seara de povestă ori la cărți, se ardea lumânare până la miezul nopții și se bea pe așteptare. Astfel la Sf. Dumitru „jupânl” îl scotea el dator pe stăpânul casei. Datoria se adăuga cu fiecare an, până ce, într-o bună dimineață, lucrurile erau schimbate cu desăvârsire, toba bătea la poartă și vestea că veneticul s'a făcut stăpân pe casă, iar fostul stăpân a rămas pe uliță.

Câte pilde de acestea nu am putea să aducem? Căci Români nefericiți în chipul acesta! Căci și-au pierdut moșia împrumutându-se dela jidani și plătind camete grase ce întreceau suma împrumutată? Căci dintre sătenii români nu au dat vre-o 2 saci de grâu pentru unul de porumb împrumutat iarna? Căci sate de ale noastre, odinioară bogate, au ajuns azi pe măna lipitorilor de jidani? În căte locuri jidani, venit în sat cu flueriță, e tare și mare? Căci nu au avut nici haine pe dânsul, iar azi au case și pământuri, luate cu preț de nimică dela Români?

Și toate acestea, fiindcă l-am permis în casa noastră, ne-am lăsat să ne ademenească cuvințele lor violente, am cumpărat dela ei pe bani și așteptare, am beut rachiul lor otrăvitor de ne-a îndobitozit trupul și sufletul.

Frații săteni! Trăim greu sub stăpâneala de față care nu are pic de tragere de înimă pentru noi. Primejdia cea mare este însă în casele noastre, în satele noastre, în fiecare uliță în care trăiesc căte un jidan negustor. Păzii-vă de ei ca de ciudă!

La Viena, în orașul împăratesc, locuit de oameni cu carte, creștinii au pus jurământul să nu-și mai facă de lucru cu jidani.

Rutenii din Galicia, o țară a Imperiului nostru plină cu jidani, de asemenea au pus jurământ să nu mai cumpere dela jidani, ci au deschis ei prăvălii, bătrâni, fac el tot felul de negoț.

Suntem oare noi Români mai înțelepți decât Vienezii, ca să nu ne fie frică de jidani? Să mai puțin înțelepți ca Rotenii, ca să nu facem ce au făcut ei?

De bună seamă că nu!

Dacă ţinem deci, ca neamul nostru să nu ajungă de plâns, ca satele noastre românești să nu fie copleșite de niște ființe ce ne sug numai, să nu ne facem de lucru cu jidani!

Să nu-i alegem doctori în satele noastre, să nu trecem pragul duchenei lor, ci să cumpărăm numai dela creștiști.

Dacă așa vom face, fericiti vom ajunge și o să piardă jidani dintre noi, cum pier duhurile rete dinaintea unei rugăciuni.“

Așaștă se scrie pe vremuri un ziarist, care era gata să suporte chiar și înhățarea și glasul. Ce i-ar îndemna la fapte, ar lăsa vorbăria și sără mangâia mai mult unii pe alții.

Un loc gol, ce-ar da naștere la mai multă bunătate, jertfă și cunoaștere-de sine. Să izvorească săgețile dreptății și bucurii merit.

Să ridice munca și cinstea la înălțimea lor și să aducă o caldă mangâiere a mulțimii nevoiașe.

Să descoperă un nou continent.

Abnegații și sacrificiile unor oameni, au adus mai mari foloaee omenirei, decât frâmantările politice, a unei zile trecătoare și ambicioase, cu tot cortegiul lor de manevrări, în căștagarea unei demnități, necorăspunzătoare.

Un Cook, Scott și Amundsen, au deschis omenirei drumuri necunoscute și făurit din expedițiile lor un cult, de vor rămâne în eternitate neuitați, mai dihal de căt un tărță-părță a vremurilor, ce se batește pumnul în piept și strigă în colț de stradă, că el a făcut România-Mare.

Să prin mulțimea oamenilor, pierduți în haosul mișcării convenționale, să aștepte un om, ce să înfrunte puterea naturii, cu prețul vieții lui, ca să dea lumei, noi orizonturi, în luptă pentru un petic de pământ.

Maiorul Byrd, urmând calea urmărilor săi, speră să aducă științei geografice un nou continent, la polul sud.

Ajutat de exploratori îndemnătați, de avioane și radio, a descoperit o față de pământ în întindere de 12 milioane km² — adică mult mai mare decât Europa.

Această față de pământ a fost botăzată, de geografi, Continentul Antarctic și este singurul continent de pe glob, unde nu viețuește nici un om. Când și când, Pinguini, niște păsări mari, străbat în văduhul geros, ce atinge până la 60°, celsius. Aceste păsări trăesc în colonii, ca și ciorile în noi, nejulburate de nimeni. Pe acest pământ se duce o luptă aprigă între frig și foc. Vulcau își asvără și astern lavă ferbinte, peste care se astern sloiuri de ghiăță și așa până la infinit.

Cine știe, ce lucruri noi și mărunte ne va aduce exploratorul nostru de pe acest pământ și de căt folos vor fi omenirei, descoperirile lui?

Să cine știe dacă omenirea, în dorință, tot de mai mult, n'ă găsi mijloacele practice, pentru a coloniza noui continent?

Să atunci, năvăli-vor cu duțmul, dorință de vraja gândului îmbogățirei.

Vor înfrunta gerul, vor înfrunta elul foamei, oboselei și a mizeriei, răscolinind noui pământ, cu gândul la aurul lucitor și la palatele ca din povesti, croite din sloiuri de ghiăță.

Găsi-vor sau nu, aurul, astăzi treaba lor, vor pleca sau nu în colonizarea noui continent, iarăși treaba rezistenței lor.

Lucrul adevărat e că noui continent există și până acum numai exploratorul să hotărătă să viețuiască acolo cinci ani, pentru cercetare.

Știința geografică va fi pusă în posesia neprețuitorilor descoperirii, făcând un pas mai mult în progresul ei.

Omenirea va căștagă în domeniul științei și cine știe dacă nu se va gândi și la colonizarea ei?

Oricum, colonizată sau pustie, totuși omenirea va rămânea aceeașă. Aceeașă, până când va găsi un nou continent, nu pe pământ, ci în inima ei. Un loc, o față goală, nestăpânită de nici un spirit drăcesc!

Un loc curat, neîntinat de reie, ce i-ar schimba și înălțarea și glasul. Ce i-ar îndemna la fapte, ar lăsa vorbăria și sără mangâia mai mult unii pe alții.

Un loc gol, ce-ar da naștere la mai multă bunătate, jertfă și cunoaștere-de sine. Să izvorească săgețile dreptății și bucurii merit.

Să ridice munca și cinstea la înălțimea lor și să aducă o caldă mangâiere a mulțimii nevoiașe.

Politicianii noștri ar trebui să-și caute noui continent din inima lor și cu taină descoperirei lor, să lase certurile de mahala, întrigile veninoase și țesătura pânzel din ură și dușmanie.

Un continent nou, ce să croiască o înimă nouă, ca să ridice deasupra intereseelor comune, înămolită de azi și eri, făurindu-le grija și gândul, că în țara noastră sunt neamuri și lăsi, ce ne vor sugrumarea.

Oh. Atanasiu

Tiberiu Lupu

CE NE SPUN EROI NEAMULUI

Sunt puține popoare pe față pământului, care să fi avut un trecut așa de sbucumat, un trecut stropit cu atâtă sânge, ca poporul nostru.

Se vede că așa a voit soarta, ca numai dintr-o continuă luptă cu necazurile, neamul acesta de „șoimii” să-și valorifice puterile, arătând că este demn de numele ce-l poartă.

Decând a luat ființă, ca popor, și până astăzi, a avut de luptat cu atâtia năvălitori. Pretutindeni a eșit biruitor, dar orice biruință l-a costat multe vieți.

In el, s-au găsit mulți de aceia, cari, zâmbind, și-au dat ceeace au avut mai scump — viața lor, — pentru a-și apăra ogorul sfânt și căminurile ce le-a fost dragi ca ochii.

Jertfindu-se, ne-au dat libertate. Visul nostru secular, — eroii, ei l-au împlinit.

România Mare lor se datorează

Se cuvine, din parte-ne să împlinim întocmai dorința lor: „Păstrarea neatinsă a hotarelor scumpe noastre țări, iar exemplul ce ne-au dat, să ne fie călăuză în viață.”

— „Deși suntem morți — spun eroii, — noi, prin voi trăim.

„Duhul nostru merge alătura cu voi, călăuzindu-vă pașii pe cărarea cea dreaptă.”

„Nu vă rușinați, ci mândriți-vă cu noi!

„Nu ne ridicăți monumente în piatră rece, ci ridicăți-le în sufletele voastre fierbinți, în care sădiji aceiași iubire de neam pe care am arătat-o noi!”

Ca să fim vrednici de Eroii Neamului, se cere din partea tuturor o muncă intensă, o muncă cinstită, ca ogorul ce ni s'a dat cu limbă de moarte în stăpânire, să înflorească și România de azi, să devie „România felic” de mâine.

Ne trebuie pentru aceasta, o guvernare înțeleaptă și o căt mai mare activitate culturală în massele largi ale poporului.

— „La muncă, voi cărturari ai Neamului, la muncă!”

Alex. Vâlceanu
Inv. Lăpușna

Rugăm ferbinte pe toți On. abonați să binevoiască a-și achita costul abonamentelor ca să nu suferă apariția regulată a ziarului.

Toate pot dormi pe lume: până și apa cea mai lată;
Numai ura dintre oameni nu adoarne niciodată!

Când ești sus pe scara lumii și, — crezându-te om mare, — Te uiti jos la biata turmă, cu dispreț și cu ngâmfare,
Nu uită că, sus pe munte de-a ajuns chiar până la nori, — Legea firii e neînfrântă: ai suiat, — vei să cobori!

Cel nevrednic sue-adesea, unde locu-i pe drept nu e, —
Precum fumul totdeauna mat presus de foc se sue,
Dar noi știm că, oricât fumul, sus, mereu își are locul, — Cea ce încâlzește lumea, nu e fumul, ci e focul!

Se zice:

Că guvernul ar avea de gând ca în viitor soldații atinși de tuberculoză să nu mai fie simplu trimiți la vatră, fără se fie internați în sanatorii și tratați până la vindecare ori moarte.

Ce faptă nobilă ar fi aceasta să iei flind căt de ușor se propagă azi tuberculoza la sate între biserică și răzani-muncitori săraci, flămânzi și rupți de obosalea muncii istorioitoare. Vom vedea.

Că unii politicieni în special germanii se ocupă cu ideea să afle modalitatea pentru unirea tuturor statelor europene, având ca sămbură o prietenie strânsă între Franța și Germania.

Idea n'ar fi rea, căci pace doarește flicare om cu judecată. Și noi trebuie să sperăm că la caz de înghețare a unei unire de felul celor preconizate, României i-ar reveni un rol foarte important. Până atunci însă este bine să ne vedem de muncă continuă pentru consolidarea internă și petru întărirea elementului românesc în toată privința.

Că un german a îndrumat pe un porumbel volajor, care sosise la Münich (Germania) din Franța, peste oceanul Atlantic în America de Nord. Și biata și buna păsăruică a sburat fără încetare din 14 iunie până la 2-a zi în 15 iunie când a sosit la locul destinat, cu un inel prinț de picioruș său și aproape rupt de foame și obosale.

Suntem siguri că în viitor se vor lăua la întrecere drăguții de porumbet și cu cele mai loți aeroplane. În zadar ariile naturale te ascultă mai bine și pasărea construită de om nu se poate amăsura cu cea făcută de Dzeu.

Că comandanțul jandarmeriei a dat o circulară invitând pe toți jandarmii să-și cumpere ceasornice dela o anumită casă, sub motiv că se învârtesc bine. Uii oameni negri la suflet zic că ceasornicile se vor învârti ele cumva dar oare dîl comandanțu să aibă învârtit?

Că jidanol baron Neumann promite bieților țărani abia 330 lei pentru maja metrică de grâu. Nu demult se spunea că o cutie de chibrit (umplută cu 10 buc.) încă va costa 3 1/2 lei. Adecă iată iubite țărani ai ajuns să dai pentru o cutie de chibrit un kg de grâu, ceace nu s'a pomenit niciodată și n'am fi crezut să ajungem cândva!

O vă de noi că tare bine ne mai mergel!

Că dîl Iuliu Maniu s'ar fi prezentat înaintea înalței Regente și l-a spus că este gata să înainteze demisia înțregului guvern. Acest fapt s'a întâmplat — zice se — în urma neînțelegerii asupra proiectului de reformă administrativă. Oferta demisiei n'a fost primită și se pare că proiectul reformei administrative se va depune în Parlament numai la toamnă, ori nici când! Nu-i eschis ca să avem în curând un guvern de concentrare, guvern națională. Și-l vom avea la ori ce cauz, dacă partidele politice adepătă conducătorii lor, vor să se ridice deasupra intereselor meschine de partid și vor avea în vedere numai interesele publice, interesele adevărate și rationale ale neamului și a țării. Vom vedea și vom reveni!

Că avere americanul creștin Rockefeller se urcă la 1500 milioane dolari adecă peste 240.000.000.000 miliarde lei și a dat până acum pentru scopuri de binefacere 750 milioane dolari. Ce noroc și ce înimă bună de creștin!

Informații.

La concursul hipic alergările de cal din Sibiu a luat, parte și M. S. Regele Mihai însoțit de Augusta Sa Mamă etc. și a primit ca dar din partea micilor „șoimi de munte” din Poiana Sibiului o prea frumoasă ploșcă artistic lucrată.

În Germania, Austria, Cehoslovacia și și la noi în unele părți a bănuțuit o furtună extrem de violentă cum nu s'a mai pomenit de 60 ani, Ferestrele sparte, coperile caselor și chiar unele clădiri dărămate, stâlpul de telegraf rupt, trenuri răsturnate și o mulțime de oameni morți și răniți. Recolta deasemenea a fost pe unele locuri total nimică. Pagubele sunt incalculabile!

Comisia de disciplină compusă din d-nii: judecător de tribunal Orezeanu și consilier orășenesc Dărlea a achitat pe dl Petru Mladin controlor vamal, al orașului Arad, dovedindu-se că acuzele aduse contra lui, pe semne, din răzbunare de Farcaș și Stoica vameșii destituși în urma unor abuzuri comise.

Dl Mladin a fost acuzat cu distribuirea de bilete de vamă false. Acuza a fost susținută de dl adv. Dr. Nedelcu jurisconsultul orașului Iar apărarea de dl inginer Filip I.

Noi pretindem că acuzatorii dovediți capabili de acuzații nefințemate să fie aspru pedepsiti, fiindcă nu se poate ca celui terfelit, de multe ori înțemnițat pe nedrept, să nu i-se dea deplină satisfacție.

La secția IV-a a Tribunalului din Oradea s'a întâmplat următoarele: jidanol Sándor Politzer era răvătit pentru restituirea sumei de 120.000 lei, pe care o împrumutase dela bucătăreasa lui Ghilea Maria. Între martorii reclamantului era și Olga Politzer soția parățului, cu care este de prezent în proces de divorț. Când jupâneasa Olga spunea că da și ea știe de datorie, cavalierul își se repede la lă și-i tragă câteva palme, atunci Rfca înfuriată a puca crucea de pe masa judecătorului și l-plesnește cu ea pe tăranul Sándor în cap. Au fost imediat amândoi arestați.

Iată o caracteristică a jidanolor, cădă dragoste îi ce cavalerism! Cătă obrăsnicie și necuvintă din partea rasei superioare (?).

Bată-i sft. cruce!

Statistică despre înmulțirea românilor gr. or. din protopopiatul Vînga (Bânat) pe anul 1928 arată că la 17.277 locuitori nașteri au fost abia 371, iar morți 344 ceea ce trebuie să umplă de grij și durere pe fiecare suflet de român, căci în felul acesta nu se prăpădește neamul, ne cotropesc naționalitățile.

Iată unde duce sistemul de un copil și avorturile cele multe făcute de medici jidanol. Cerem măsuri drastice contra celor vinovați!!

Ziarele jidovestii scrise în limba română ori străină cheilăesc că se vând călătorilor pe tren broșuri, reviste și îngrijii antisemite.

Dal de sigur își este în primejdie. I-ar răde însă drăcescu-i suflet de bucurie dacă î-să vinde flicărui creștin spirit metilic, rachie și alte otrăuri produse jidovestii.

Poți săcuna „tovărășe” își până și vor cădea toți perciuni și te asigurăm că înimile adevărat românești-creștine nu vor da ascultare tângurilor tale.

Fiecare abonat este rugat, să ne câștige cel puțin un nou abonat.

Lista neagră a d-lor abonați

(Continuare)

31. Burface Savu econom Felnac,
32. Bata Simeon „Tg.-Mureș
33. Haliartoc Nicolae „Ociu
34. Harambașa Gh. „Cârpa
35. Dr. Pop I. Zaslo pretor Siria
36. Ioan Albiciu notar Micălaca
37. Mates Petru inv. Valea Brad
38. Chirvai Ion inv. Pișcolt
39. Stoi Ioan Lipova
40. Dr. Ioan Alexa adv. Timișoara
41. Valerian Capri comerciant Cernăuț
42. Marcu T. comerciant Cuvejdia
43. Medrea D. preot Baia
44. Covaci I. „ Giulița
45. Groza V. „ Dorgoș

(Va urma)

Posta Redactiei.

D-lor Bogdan, Banică, Groza, Vancu etc.

Vă mulțumim foarte mult pentru purtarea de grijă și interesul ce-l arătați față de ziarul nostru.

Svastica din dreapta paginelor prime și cea din text au fost intenționată să fie invers. A fost un semnal de alarmă, fiindcă asupra țării și a neamului nostru s-au abătut nori negri, nori grei, cari, ușor puteau aduce în adevără nenorocire și moarte, după cum vestește svastica făcută în sens invers. Azi însă pericolul a fost înălțat atât cei puțini îndepărtat și svastica a revenit la forma ei obișnuită

Ne bucură nespus de mult că semnalul nostru de alarmă, dat, a fost observat și înălțat.

Fiind pericolul național înălțat, nu este nevoie de nici o explicație, la caz contrar l-am fi arătat în ziar precum și mijloacele necesare pentru înfrântarea lui cu succes.

Conștiința națională trebuie să întărească totdeauna treză și adevărații Români creștini trebuie să fie gata în orice moment de luptă până la ultima plăcătură de sânge pentru Hristos, Rege, Națiune și pentru scumpa noastră Țară Românească!

No. 430 | 1929.

Publicații.

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 19 August 1929; Primăria comună Turnu, publică licitație, care se va ține în localul Primăriei, pentru următoarele furnituri necesare acestei Primării.

La orele 9 pentru furnizarea materialului lemnos, necesar pentru așezarea sărmelor de telefon, ce se va construi pe linia Turnu-Pecica.

La orele 10 pentru furnizarea materialului metalic, izolatoare și aparatul necesar pentru telefon.

La orele 11 pentru darea în întreprindere, a construirii liniei telefonice Turnu — Pecica.

La orele 11³⁰ pentru furnizarea unui aparat de recepție radiofonic necesar pentru comună cu 4-5 lămpi și toate accesoriile.

Devisele și condițiunile de licitație se pot vedea zilnic între oarele oficioase la Primărie.

Oferte închise și sigilate împreună cu garanție de 10%, în numerar sau efecte de Stat, se vor înainta Primăriei, până la orele 18 din ziua precedentă a ținerii licitației.

Licităținea se va ține în conformitate cu art. 72 81 din Legea Contabilității Publice.

Turnu, la 3 Iulie 1929.

Iancu Traian. Petru Moldovan primar.

Arad

Palatul Cultural, pentru Biblioteca

48

Tiparul Tipografiei Diecezane, Arad

